

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Natuurherstel Ulvenhoutse bos

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

16 april 2019 / projectnummer: 3374

1 Advies voor de inhoud van het MER

De Provincie Noord-Brabant, het Waterschap Brabantse Delta, de gemeente Breda en Staatsbosbeheer willen samen de verdroging en verzuring van het beschermde natuurgebied het Ulvenhoutse Bos tegengaan. Daarom willen deze partijen natuurherstelmaatregelen nemen om meer kalkrijk grondwater naar het gebied te laten stromen. Dit project vereist onder meer het opstellen van een provinciaal inpassingsplan en een projectplan Waterwet. De milieugevolgen van het project worden in een milieueffectrapport (MER) onderzocht. De provincie Noord-Brabant heeft de Commissie gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over het inpassingsplan en projectplan Waterwet het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- **doel van het project:** maak een duidelijk navolgbare doorvertaling van de probleemanalyse in eerdere documenten² naar een concreet toetsbare doelstelling van dit project;
- **scope van het project:** geef precies aan welke deelprojecten en maatregelen het project omvat en welke maatregelen in en nabij het gebied al genomen zijn of tot andere projecten horen;
- **oplossingsrichtingen:** laat in het MER zien hoe het pakket aan maatregelen is samengesteld waarmee de doelen kunnen worden bereikt;
- **doelbereik:** beschrijf in het MER de verwachte mate van doelbereik als gevolg van het voornemen en de onzekerheden daarin;
- **monitoring:** geef aan op welke indicatoren monitoring plaatsvindt en welke maatregelen achter de hand bestaan om in te zetten als doelen niet worden gehaald.

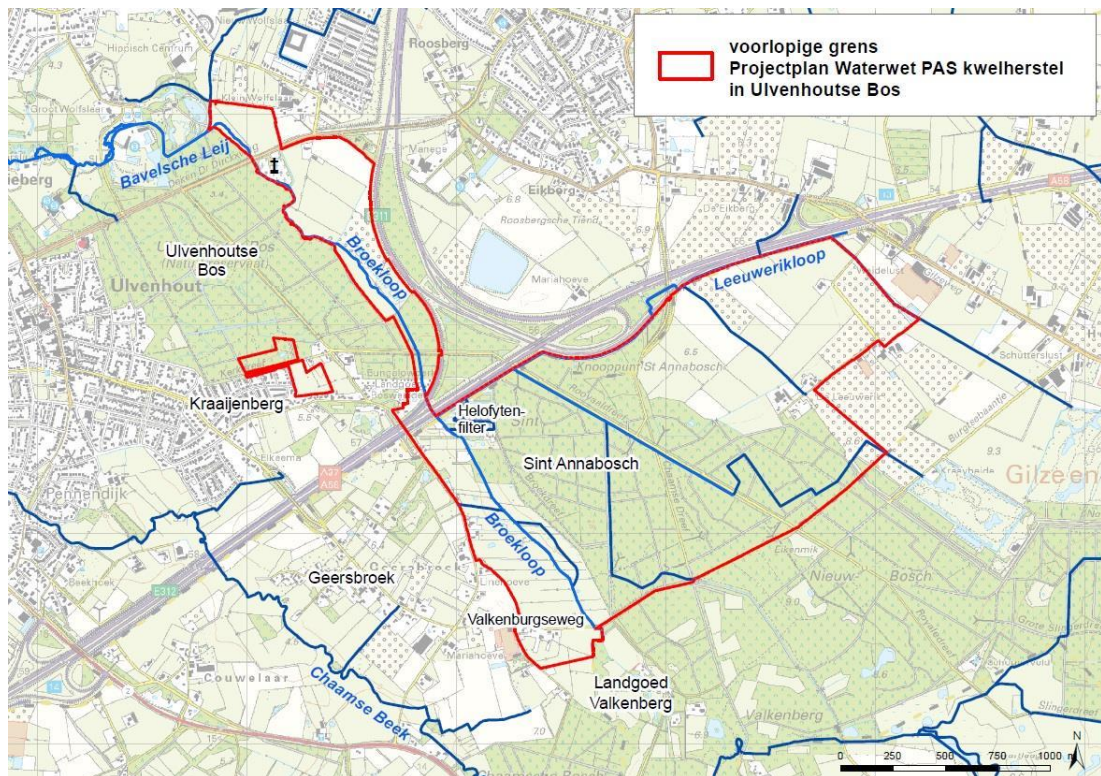
Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD).³ Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening daarin voldoende aan de orde komen.

¹ De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie voor de milieueffectrapportage en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3374](#), of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Zoals de PAS-gebiedsanalyse en het Beheerplan.

³ Notitie reikwijdte en detailniveau voor het milieueffectrapport PAS Kwelherstel in Ulvenhoutse Bos, Provincie Noord-Brabant, 19 februari 2019.

Figuur 1: Voorlopige begrenzing van het projectgebied voor het projectplan Waterwet (bron: NRD, blz. 10)

Achtergrond

Om de verdroging en verzuring van het beschermde natuurgebied Ulvenhoutse Bos tegen te gaan, worden maatregelen genomen die tot toename van de toestroom van kalkrijk grondwater moeten leiden. Een deel van de maatregelen binnen het gebied is al genomen. Ook zijn maatregelen nodig buiten het bos. De meeste maatregelen zijn een uitvloeisel van een nationaal programma dat herstel en behoud van kwetsbare natuur combineert met het realiseren van nieuwe kansen voor de economie: het Programma Aanpak Stikstofdepositie (PAS). De overige maatregelen zijn nodig om provinciale natuurdoelen te halen. De initiatiefnemers hebben ervoor gekozen om voor het project direct een m.e.r.-procedure te doorlopen.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval Provinciale Staten van Noord-Brabant en het Algemeen Bestuur van Waterschap Brabantse Delta – besluit over het inpassingsplan respectievelijk projectplan Waterwet.

2 Achtergrond, doel, beleid en besluiten

2.1 Achtergrond en doelstelling

Voorgeschiedenis

Voorafgaand aan dit project heeft al besluitvorming over het pakket aan maatregelen voor het behoud en herstel van de natuur in het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos plaatsgevonden. Naast het Programma aanpak stikstofdepositie (PAS) en de bijbehorende gebiedsanalyse gaat het om het beheerplan voor dit gebied. Aan de basis van deze besluitvorming ligt een heldere probleemanalyse. Daaruit volgt dat op dit moment te weinig kwelwater en daardoor te weinig kalkrijk water in het gebied aanwezig is om de instandhoudingsdoelstellingen van het Ulvenhoutse Bos op termijn te bereiken.

Aanwezigheid kalkvoorraad

Uit de NRD⁴ en de achtergrondrapporten⁵ blijkt bovendien dat er een beperkte voorraad kalk in de bovenlaag zit. Toestromend basenrijk grondwater wordt afgevangen door watergangen en verdwijnt zo uit het gebied, waardoor het niet of beperkt ten goede komt aan de wortelzone van planten. In de eerdere besluitvorming is ervoor gekozen om lokaal de kwel te herstellen. De probleemanalyse maakt echter duidelijk dat het niet alleen nodig is om meer lokaal kwelwater in het gebied te krijgen, maar ook dat het gebied met voldoende kalkrijk grondwater wordt gevoed en dat dit water ook in het gebied wordt vastgehouden.

Van probleem naar doelen

Maak in het MER een goed navolgbare doorvertaling van deze probleemanalyse naar de doelstelling voor dit project. Ga daarbij ook in op de verhouding tussen de doelstelling van het project en de PAS-periodes (de eerste periode tot 2021 en de tweede periode tot 2027). Om te kunnen beoordelen of de doelstellingen van het project met de beoogde maatregelen worden gehaald, is het noodzakelijk dat deze goed toetsbaar zijn. Op dit moment is dat nog niet het geval. De zogenoemde sleutelprocessen zouden als 'kapstok' voor toetsbare doelstellingen kunnen worden gebruikt.

Nevendoelen

Op bladzijde 5 van de NRD wordt niet-limitatief een aantal nevendoelen genoemd. Bij de beschrijving van de activiteiten in hoofdstuk 4 van de NRD lijkt het nog onzeker of de activiteiten om de genoemde nevendoelen te bereiken, daadwerkelijk onderdeel van het project worden. Maak in het MER duidelijk wat de status is van de nevendoelen: Komen deze alleen aan de orde als de maatregelen ter realisering van het hoofddoel worden uitgevoerd? Of staat realisering van de nevendoelen daar los van? Ook voor de nevendoelen geldt vanzelfsprekend dat ze goed toetsbaar moeten zijn om te kunnen beoordelen of de doelstelling wordt behaald.

⁴ Zie NRD, blz. 33.

⁵ Zoals Evaluatie gegevens waterkwaliteit en kalkrijkdom in het Ulvenhoutse Bos (2017), KWR 2018.031, mei 2018.

2.2 Beleidskader

In hoofdstuk 3 van de NRD is opgesomd welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor de natuurontwikkeling in het Ulvenhoutse Bos. Geef in het MER aan of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval ook in op:

- normstelling in de provinciale waterverordening voor inundatie oppervlaktewater (NBW-normen wateroverlast);
- het provinciale beleid voor de strategische grondwatervoorraden en voor grondwateronttrekkingen;
- de Nationale Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie (2014), en meer specifiek de opdracht om vanaf 2020 in besluitvorming rekening te houden met klimaatadaptatie.⁶

2.3 Te nemen besluit(en)

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het provinciaal inpassingsplan en het projectplan Waterwet. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Scope van het project

Uit de NRD is niet gemakkelijk af te leiden wat de scope van het project is. De titel suggereert dat het uitsluitend om maatregelen in het kader van het PAS gaat om kwelherstel in het Ulvenhoutse Bos te realiseren. In hoofdstuk 4 worden drie maatregelen genoemd:

- Vernatten beekdal van de Broekloop,
- Vernatten St. Annabosch,
- Inzijgingsmaatregelen Kerkdreef.

Geef in het MER aan waarom voor deze maatregelen is gekozen gelet op de doelstelling van het project.

Uit de NRD blijkt bovendien dat een aantal andere maatregelen die bijdragen aan kwelherstel al is of wordt uitgevoerd.⁷ Maak duidelijk om welke maatregelen het gaat en hoe deze maatregelen zich verhouden tot (het beoogde doelbereik van) het project.

Varianten

In de NRD is voor ieder van de hiervoor genoemde drie maatregelen een A- en B-variant geformuleerd. Uit de tekst blijkt dat variant B vooral is gericht op het behalen van het

⁶ Zie <https://ruimtelijkeadaptatie.nl/deltabeslissing/deltabeslissing/>. Volgens de Nationale Deltabeslissing is klimaatbestendig en waterrobuust inrichten uiterlijk in 2020 onderdeel van het beleid en handelen van o.a. de provincie.

⁷ Het gaat om maatregelen ter uitvoering van het Bos- en Waterplan van Staatsbosbeheer, waarvan tot en met januari 2019 meer dan 80% al is gerealiseerd.

maximale effect voor het hoofddoel, terwijl bij variant A ook het zoveel mogelijk beperken van de wateroverlast voor de omgeving meespeelt.

Onderzoek de verschillende opties in een iteratief ontwerpproces

Hoewel de Commissie waardeert dat verschillende opties in beeld worden gebracht, vraagt zij zich of de gekozen aanpak in dit geval de voorkeur verdient. Uit de NRD blijkt dat het nog een zoektocht is naar een pakket aan maatregelen waarmee het doel en eventuele nevendoelen kunnen worden bereikt. Om die reden adviseert de Commissie een meer iteratief ontwerpproces in te zetten. Bij een dergelijke aanpak wordt stap voor stap een pakket aan maatregelen opgebouwd. In een eerste stap kan worden gekozen voor maatregelen met geen of beperkte negatieve effecten op de omgeving waarna steeds een nieuwe maatregel wordt toegevoegd totdat doelbereik in zicht is. Waar zich spanningen tussen doelbereik en wensen van de omgeving blijken voor te doen, kunnen tijdens het ontwerpproces varianten (bijvoorbeeld gericht op maximaal halen van het doel enerzijds en minimaliseren effecten omgeving anderzijds) worden ontwikkeld en op hun effecten en doelbereik worden beoordeeld.

De Commissie wijst er daarnaast op dat het vanwege het hier en daar ontbreken van een weerstandsbiedende laag in de ondergrond van (de directe omgeving van) het projectgebied, mogelijk is dat het doel voor grondwaterpeilen, kwelinflux of grondwaterkwaliteit niet (geheel) wordt gehaald met de voorgestelde maatregelen. Laat in dat geval in het MER zien of met een maatregel als verminderde grondwateronttrekking het doel wél wordt gehaald. Het MER kan dan in dat geval ook inzichtelijk maken hoévél minder onttrekking nodig is om de doelen alsnog te halen.

Neem in het MER een verantwoording op van dit iteratief doorlopen ontwerpproces, de keuzes die daarin zijn gemaakt en de overwegingen ten aanzien van doelbereik, milieugevolgen en gevolgen voor gebruiksfuncties die bij deze keuzes een rol hebben gespeeld.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Neem daarbij ook een beschouwing op van de te verwachten effecten (in termen van abiotische condities) van de al uitgevoerde natuurherstelmaatregelen in het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos mee.

Beschrijf de toestand en het functioneren van het (grond-)watersysteem zodat duidelijk is hoe het water in en door het gebied stroomt, waar welke waterpeilregimes voorkomen en welke kwaliteit het (grond- en oppervlakte)water heeft. Besteed hierbij expliciet aandacht aan het diepere grondwatersysteem, het al dan niet voorkomen van slecht doorlatende lagen en de daarin gesitueerde grondwateronttrekkingen. Zo kan worden bepaald of wijziging van deze omstandigheden nodig is om de verschillende natuurdoelen te kunnen halen.

Besteed daarnaast aandacht aan de huidige situatie en trends in de ontwikkeling van habitats in het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos. In het beheerplan zijn habitattypenkaarten opgenomen, waarin de locaties opgetekend zijn van de verschillende instandhoudingsdoelen.

Geef daarnaast een beschrijving van het huidige grondgebruik in het plan- en studiegebied, met het oog op mogelijke gevolgen van het project voor verschillende gebruiksfuncties, zoals woningen, recreatie en de landbouw.

Klimaatverandering

Ga ook in op de gevolgen van de klimaatverandering. De verwachting bestaat dat Nederland in de toekomst te maken krijgt met zowel heviger neerslag als langdurige perioden met droogte. Ga in het MER in op de risico's van deze en andere veranderingen in het watersysteem, omdat dit bepalend kan zijn voor het beoogde doelbereik. Het MER moet een beschouwing geven van de risico's die de gevolgen van klimaatverandering opleveren voor het behalen van de natuurdoelstellingen in het gebied. Zo moet duidelijk zijn of het gebied ook bij langdurige droogte voldoende nat blijft voor de duurzame instandhouding en de beoogde ontwikkeling van de gewenste habitattypes (beschikbaar voldoende en kwalitatief goed (grond)water).

Aanpassing knooppunt St. Annabosch en verbreding A58

In hoofdstuk 4 van het MER staat dat nadere afstemming plaatsvindt met de maatregelen voor de verbreding van de A58 en de aanpassing van het knooppunt St. Annabosch. Bij een bezoek aan de locatie⁸ heeft de Commissie begrepen dat het hier wellicht een ingrijpende infrastructurele aanpassing betreft. Geef in het MER aan hoe ver de besluitvorming over dit project is gevorderd en in hoeverre dit project invloed heeft op het bereiken van de doelen van het onderhavige project.

4 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Maak bij de beoordeling van de varianten onderscheid tussen doelrealisatie (oplossend vermogen van de varianten) en milieueffecten (effecten van de varianten op de omgeving). Vergelijk daartoe varianten onderling, en met de referentiesituatie.

Het detailniveau van de milieueffectschattingen moet zodanig zijn dat keuzes tussen varianten en daaruit af te leiden conclusies, bijvoorbeeld ten aanzien van doelbereik of het kunnen voldoen aan wettelijke eisen, afdoende kunnen worden onderbouwd. Geef aan welke aannames zijn gedaan bij de effectbepaling, welke onzekerheden in de effectbepaling een rol spelen, hoe groot deze onzekerheden bij benadering zijn, en in welke mate terugvalopties (maatregelen 'achter de hand') beschikbaar zijn, mochten de effecten na realisatie ongunstiger zijn dan waar van tevoren van uitgegaan is.

In hoofdstuk 5 van de NRD wordt ingegaan op de milieueffecten die zullen worden onderzocht. Daarbij valt op dat het beoordelingskader relatief is ingestoken. Naar een aantal absolute normen moet echter ook worden gekeken. Voor de KRW-waterlichamen zijn dat in ieder geval de KRW-doelen en voor wateroverlast de (NBW-)normering wateroverlast uit de provinciale verordening.

⁸ De Commissie heeft het projectgebied op 15 maart 2019 bezocht.

Houd daarnaast in algemene zin rekening met de volgende aandachtspunten:

- Maak een duidelijk onderscheid tussen de effecten in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik).
- Motiveer voor de verschillende thema's de omvang van het gehanteerde studiegebied.
- Besteed aandacht aan cumulatie van effecten.
- Onderbouw indien aan de orde de keuze van rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de effecten van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling.
- Houd rekening met onzekerheden in de effectbepaling die zich vanwege klimaatverandering kunnen voordoen, en ga daarbij uit van de bandbreedte in de klimaatscenario's van het KNMI.
- Laat zien op welke criteria de gepresenteerde effecten onzeker zijn. Benoem die onzekerheden in termen van bandbreedtes en geef aan of die onzekerheden door middel van monitoring en daarop gebaseerde maatregelen achter de hand kunnen worden beheerst.
- Geef aan welke mitigerende maatregelen mogelijk en noodzakelijk zijn, in welke mate hierbij de effecten verminderd worden en in hoeverre dit gevolgen heeft voor het doelbereik.

4.2 Bodem en water

De met het voornemen beoogde maatregelen richten zich vooral op het veranderen van de kwantiteit en de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, om zo betere condities te creëren voor natuur. Het gevolg kan zijn dat andere functies van dit streven nadeel ondervinden. Breng daarom de effecten op grondwater, zoals veranderingen in grondwaterstanden, kwel en wegzijging, kwantitatief in beeld. Dit is de basis voor de afweging tussen doelbereik en effecten tijdens het planproces en bij de besluitvorming.

Op blz. 28 van de NRD komt bij het thema bodem grondverzet aan de orde. Neem in het MER een globale grondbalans op.

4.3 Natuur

Beschrijf in het MER de relatie tussen de met dit voornemen beoogde veranderingen in de kwaliteit en kwantiteit van grond- en oppervlaktewater en kansen en risico's voor het halen van de Natura 2000–instandhoudingsdoelen voor het Ulvenhoutse Bos.

Naast deze beoordeling op doelbereik zal het MER ook de effecten op bestaande natuurwaarden moeten beschrijven. Beschrijf de natuurwaarden in het studiegebied en de daarvoor bepalende abiotische factoren, met name die ten aanzien van grond- en oppervlaktewater. Geef in het MER aan welke habitats en populaties van soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Ga daarna in op de potentiële ingreep-effectrelaties tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden.

4.3.1 Natuur Netwerk Brabant (NNB)

Beschrijf voor het NNB-gebied de daarvoor geldende ‘wezenlijke kenmerken en waarden’. Onderzoek – ook ten behoeve van het doelbereik – welke gevolgen het voornemen voor deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Ga daarbij met name in op de gevolgen van het voornemen voor de gebiedsdelen binnen het NNB met de status ‘Natte Natuurparel’. Geef in het geval van negatieve effecten op het NNB aan of het voornemen past binnen het vigerende beschermingsregime voor deze gebieden, zoals opgenomen in de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant. Neem de uitkomsten daarvan op in het MER. Houd daarbij ook rekening met de planologische bescherming in de verordening voor nog niet gerealiseerde delen van het NNB en met attentiegebieden NNB (veelal gebieden met landbouwfunctie).

4.3.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Wet natuurbescherming beschermde soorten in het studiegebied voorkomen. Beoordeel of het voornemen kan leiden tot overtreding van de algemene verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming, en of eventuele overtreding afbreuk kan doen aan de regionale of landelijke staat van instandhouding. Breng indien relevant mitigerende of compenserende maatregelen in beeld.

Geef aan of het voornemen uitgevoerd kan worden in overeenstemming met hoofdstuk 3 (“Soorten”) van de Wet natuurbescherming.

4.4 Leefomgeving

Geef aan in hoeverre een hoger waterpeil in de natuurgebieden aanleiding geeft tot hogere peilen in de directe omgeving, en welke gevolgen dit heeft voor daar aanwezige functies. Beschrijf in dat geval mogelijke mitigerende maatregelen. Onderbouw in het MER de effectiviteit van deze maatregelen en maak aannemelijk dat de omgeving, zoals de begraafplaats De Lichtenberg, na mitigatie geen effecten ondervindt van het hogere waterpeil in de natuurgebieden.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

De Commissie adviseert de (effect)beschrijving van de milieuaspecten landschap en cultuurhistorie/archeologie te baseren op een visie op deze aspecten. Die visie kan onder andere ontleend worden aan de doelstellingen van het landinrichtingsplan. Op basis hiervan kunnen de aanwezige elementen en structuren beschreven en gewaardeerd worden en kunnen de effecten worden bepaald. Het ten behoeve van de landinrichting Ulvenhout-Galder uitgevoerde cultuurhistorisch onderzoek⁹ levert hiervoor bruikbare bouwstenen. Aan de hand van de visie is het mogelijk mitigerende maatregelen te formuleren, maar ook kansen te bepalen en waar mogelijk te benutten voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en de beleving van het landschap.

⁹ Leenderts K.A.H.W., Cultuurhistorisch overzicht van de landinrichting Ulvenhout-Galder, Den Haag, 1999.

5 Leemten in kennis, monitoring en maatregelen achter de hand

Bij de vergelijking van de varianten en de toetsing van de varianten aan (project-)doelen en instandhoudingsdoelstellingen is het van belang om expliciet rekening te houden met de onzekerheden in effectbepalingen.¹⁰ Zoals eerder gemeld blijkt uit de NRD en de achtergrondrapporten dat de aanwezige kalkvoorraad in de ondiepe ondergrond beperkt is. Daarmee is onzeker of voldoende kalkrijk grondwater het gebied bereikt om de doelen van het project te behalen. Ook blijkt uit de achtergrondrapporten dat slecht doorlatende lagen in de ondergrond van het projectgebied hier en daar ontbreken.

Voor het project is al een eerste aanzet gedaan om meetgegevens te kunnen verzamelen. Maak in het MER duidelijk:

- welke indicatoren tijdig kunnen laten zien of het doel van het project in zicht is. Gebruik dezelfde uitgangspunten voor het MER als voor de monitoring van de natuurwaarden, waardoor de informatie uit het MER kan worden gebruikt voor de monitoring en hiervoor als basis kan dienen,
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, bijvoorbeeld via een oplevertoets, en
- welke maatregelen ‘achter de hand’ beschikbaar zijn als (project-)doelen en de instandhoudingsdoelstellingen in de praktijk niet gehaald worden.

6 Overige aspecten

Voor de onderdelen ‘vergelijking van alternatieven’ en ‘samenvatting van het MER’ heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

¹⁰ Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over de op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Jan Bakker

drs. Gert Dekker

mr.drs. Gijs Hoevenaars (secretaris)

mr. Tom Smit (voorzitter)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Provinciaal inpassingsplan en projectplan Waterwet.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteiten D9 (landinrichtingsproject), C16.1 of D16.1 (winning van oppervlaktedelfstoffen) en D15.3 (wateropslag). Ook is een MER nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom wordt een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Provincie Noord-Brabant en waterschap Brabantse Delta.

Initiatiefnemers besluiten

Provincie Noord-Brabant, waterschap Brabantse Delta, gemeente Breda en Staatsbosbeheer.

Bevoegd gezag m.e.r.-procedure

Provincie Noord-Brabant is coördinerend bevoegd gezag.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 5 april 2019 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3374](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@ela.nl
w commissiemer.nl

